

Rok 1907.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 10. sierpnia 1907.

Treść: (M 184—189.) 184. Obwieszczenie, którym ogłasza się zaliczenie gminy miejskiej Mies do dziewiątej klasy wojskowej taryfy czynszowej. — 185. Rozporządzenie, dotyczące wypłaty pensji emerytalnych i poborów zaopatrzenia przez dopisanie do aktywów na konto ciekowe uprawnionego do poboru przy c. k. urzędzie pocztowej kasy oszczędności. — 186. Obwieszczenie, dotyczące rozszerzenia uprawnienia celowych c. k. pobocznego urzędu celowego w Ebersdorf. — 187. Rozporządzenie, dotyczące poborów adjunktów, ustanowionych przy poszczególnych instytutach naukowych uniwersytetów i innych szkół wyższych. — 188. Rozporządzenie, dotyczące remuneracji asystentów na uniwersytetach i akademickich technicznych, na akademii rolniczej, na weterynarskich i innych akademickach. — 189. Dokument koncesyjny na kolej lokalną z Wszetynu do Karlowic Wielkich.

184.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 20. kwietnia 1907,

którem ogłasza się zaliczenie gminy miejskiej Mies do девятой klasy wojskowej taryfy czynszowej.

Dodatkowo do obwieszczenia z dnia 14. grudnia 1900, Dz. u. p. Nr. 214., zalicza się w porozumieniu z c. i k. Ministerstwem wojny gminę miejską Mies w Czechach do девятой klasy taryfy czynszowej dla wojskowych celów kwarterunkowych, obowiązującej do końca roku 1910.

Korytowski wlr.

Latscher wlr.

185.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu i Ministerstwa handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrączkową z dnia 10. lipca 1907, dotyczące wypłaty pensji emerytalnych i poborów zaopatrzenia przez dopisanie do aktywów na konto ciekowe uprawnionego do poboru przy c. k. urzędzie pocztowej kasy oszczędności.

Odnośnie do rozporządzenia z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 245, dotyczącego uskuteczniania wypłat na rachunek dolnoaustriackich władz skarbowych przez c. k. pocztową kasę oszczędności, ogłasza się, że zamieszkałe w kraju osoby, które należą do kliyngowego obrotu c. k. urzędzie pocztowej kasy oszczędności, uzyskać mogą wypłatę swych pensji emerytalnych albo poborów zaopatrzenia zapomocą dopisania do aktywów na ich konto ciekowe przy urzędzie pocztowej kasy oszczędności także wtedy, gdy mają miejsce zamieszkania poza obrębem Austrii Dolnej.

W tym celu oznajmić jedynie należy właściwej krajowej władzy skarbowej zapomocą pisemnego

podania życzenie odbierania pensji albo poborów pozaopatrzenia w drodze dopisania do aktywów na konto ciekowe przy c. k. urzędzie pocztowej kasy oszczędności, podając numer konta i składając oświadczenie, że strona zgadza się na pobór należytości stemplowej od pokwitowania zapomocą potrącenia od kwot przypisać się mających.

Przedkładania pokwitowań, następnie przepisanych w innym razie potwierdzeń co do pozostawiania przy życiu i co do pobytu, względnie co do dalszego trwania wdowieństwa, w tych wypadkach już się nie wymaga; natomiast przepisane dla wypłaty dodatków na wychowanie, pensji sierocich i datków z laski potwierdzenia okoliczności miarodajnych dla uprawnienia do poboru, muszą być także w razie wypłaty przez dopisanie do aktywów na konto ciekowe strony w pocztowej kasse oszczędności przedtem przedłożone, a to departamentowi rachunkowemu dolnoaustriackiej krajowej Dyrekcyi skarbu.

Korytowski wlr.

Fort wlr.

186.

Obwieszczenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 15. lipca 1907,

dotyczące rozszerzenia uprawnień cłowych c. k. pobocznego urzędu cłowego w Ebersdorf.

C. k. poboczny urząd cłowy I. klasy w Ebersdorf upoważnia się do wymierzania dla wchodziwego od nici bawelnianych Nrów 183—187 aż do należytości celnej w kwocie 200 K za każdą naraz wchodząca posyłkę.

Korytowski wlr.

Fort wlr.

187.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty z dnia 18. lipca 1907,

dotyczące poborów adjunktów, ustanowionych przy poszczególnych instytutach naukowych uniwersytów i innych szkół wyższych.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 4. lipca 1907 zarządzam, co następuje:

1. Pensję adjunktów ustanowionych przy poszczególnych naukowych instytutach uniwersytetów i innych akademii (z wyjątkiem tak zwanych adjunktów astronomicznych, wcielonych do IX. klasy rangi urzędników państwowych z ich systemizowanymi poborami) oznacza się na 2400 K rocznie.

2. Pensja ta podwyższa się po każdym trzech latach aż włącznie do dziewiętnasto, na posadzie adjunkta przebytego roku służby o 300 K (dodatek trzyletni) aż do rocznej kwoty 3.300 K.

3. Adjunkci otrzymują dodatek aktywalny IX. klasy rangi urzędników państwowych, który to dodatek w razie korzystania z pomieszkania w naturze wymiera się będzie tylko w połowie.

4. Postanowienia te nabierają mocy obowiązującej z dniem 1. kwietnia 1907.

Przeczyty przed tym czasokresem na posadzie adjunkta (punkt 1.) czas służby policzony będzie przy przypisywaniu dodatków trzyletnich (punkt 2.).

5. Tem samem tracą moc obowiązującą dotychczasowe postanowienia co do pensji adjunktów oznaczonych w punkcie 1., jakież w szczególności reskrypt ministerialny z dnia 15. lutego 1899, l. 3452, dotyczący przyznanych dotychczas adjunktom instytutowym przy uniwersytetach dodatków pięcioletnich.

Marchet wlr.

188.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty z dnia 18. lipca 1907,

dotyczące remuneracji asystentów na uniwersytach i akademach technicznych, na akademii rolniczej, na weterynarskich i innych akademach.

Odnośnie do §u 3., ustępu 2. ustawy z dnia 31. grudnia 1896, Dz. u. p. Nr. 8. z r. 1897, jakież do §u 7. rozporządzenia ministerialnego z dnia 1. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 9., względnie z dnia 25. czerwca 1904, Dz. u. p. Nr. 70., zarządzam z mocą obowiązującą od dnia 1. kwietnia 1907 co do remuneracji asystentów na uniwersytetach i akademach technicznych, na akademii rolniczej, na weterynarskich i innych akademach, co następuje:

1. Prawidłowa remuneracja (adjudum) tych asystentów, którzy w miarę §u 1. rozporządzenia

ministralnego z dnia 1. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 9., są ustanowieni i którym wskutek tego przysługuje charakter urzędników państwowych, wynosi 1400 K rocznie i podwyższa się w razie nieprzerwanego, od chwili uzyskania tego charakteru urzędnika państwowego liczyć się mającego czasu służby, po każdych dwóch latach o 300 K aż do kwoty 2600 K rocznie.

Przy przyznawaniu wyższych remuneracji policzyć należy asystentom, pozostającym obecnie w służbie po myśli §u 1. powołanego rozporządzenia, wszystkie przed dniem 1. kwietnia 1907 nieprzerwanie wyłużone lata, o ile oni już dotyczące prawidłowe remuneracje asystentów pobierali i do prawidłowych tychże podwyższeń byli uprawnieni.

2. Ci asystenci, którzy po myśli §u 2. rozporządzenia ministralnego z dnia 1. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 9., ustanowieni są pomocniczo (bez wykazania austriackiego obywatelstwa albo wymaganego uzdolnienia naukowego, § 1., a, b, c powołanego rozporządzenia), zatem bez charakteru urzędnika państwowego, otrzymują przez czas trwania tego ich zajęcia nie ulegającą zmianie remunerację w kwocie 1400 K rocznie.

Pozostający już obecnie w służbie po myśli §u 2. powołanego rozporządzenia asystenci, o ile w miarę dotyczeńowych norm pobierają wyższą prawidłową remunerację, pobierać ją będą i nadal i mają prawo w razie ich ponownego ustanowienia do ustalonych dotyczeńowych wyższych prawidłowych remuneracji: skoro ci asystenci osiągną kwalifikację wymaganą do uzyskania charakteru urzędnika państwowego (§ 1 powołanego rozporządzenia), traktowani być mają pod względem wymiaru ich remuneracji, przy policzeniu ich całego nieprzerwanego czasu służby, według 2. ustępu punktu 1. niniejszego rozporządzenia.

3. Go do tych asystentów, którzy oprócz pomieszkania w naturze otrzymują jeszcze inne emolumenta, jak wolne utrzymaunie w zakładzie albo tym podobne, albo też, którzy ze względu na inne odrębne stosunki ustanowieni są z mniejszą jak prawidłową remuneracją albo też bez remuneracji, nie zajdzie żadna zmiana.

4. Tem samem tracą moc obowiązującą reskrypty ministralne z dnia 24. września 1900, l. 24015, Dziennik rozporządzeń ministralnych Nr. 52. (dotyczący asystentów na medycznych i filozoficznych wydziałach uniwersytetów), następnie z dnia 12. marca 1901, l. 5669, Dziennik rozporządzeń ministralnych Nr. 13. (dotyczący asystentów na technicznych akademiacach i na akademii rolniczej), jakież te reskrypty ministralne,

którymi dotyczeń remuneracje asystentów na innych, na wstępie niniejszego rozporządzenia oznaczonych akademiacach, były uregulowane.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia znajdują zastosowanie w myśl reskryptu ministralnego z dnia 19. kwietnia 1902, l. 2062, także do asystentów przy stacjach zoologicznej w Tryeście a w myśl reskryptu ministralnego z dnia 13. stycznia 1903, l. 6273 z r. 1902, także do asystentów Centralnego zakładu dla meteorologii i geodynamiki.

Wysokość remuneracji dla konstruktorów, ustanowić się mających na akademiacach technicznych, oznaczy się w myśl reskryptu ministralnego z dnia 3. stycznia 1899, l. 25981 z r. 1898. Dziennik rozporządzeń ministralnych Nr. 1 z r. 1899, w każdym poszczególnym wypadku.

Marchet wr.

189.

Dokument konesesyjny z dnia 27. lipca 1907,

na kolej lokalną z Wszetynu do Karłowic Wielkich.

Na podstawie Najwyższego upoważnienia nadając w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami właścicielowi fabryki Drowi Alfredowi Reichowi we Wiedniu w spółce z właścicielem fabryki Teodorem Thonetem we Wszetynie, burmistrzem Antonim Kroupą w Howęzi, burmistrzem Edmunda Hawerlandem w Nowym Hrozenkowie i burmistrzem Rudolfem Zahradą w Karłowicach Wielkich konesęę na budowę i utrzymywanie w ruchu parowej kolei żelaznej, która ma być wybudowana jako zwyczajnotorowa kolej lokalna ze stacją Wszetyn na linii kolej państwowych Mährisch—Weisskirchen—Wszetyn do Karłowic Wielkich a to w myśl postanowień ustawy o konesesach na kolejach żelaznych z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238., jakież ustaw z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2. z r. 1895, z dnia 24. grudnia 1905, Dz. u. p. Nr. 216. i z dnia 19. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 68., pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§ 1.

Względem kolei, będącej przedmiotem tego dokumentu konesesyjnego, korzystają koneserysze z dobrodziejstw przewidzianych w artykule V. ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2. z r. 1895.

§ 2.

Kolei koncesyjowanej zapewnia państwo na czas od otwarcia ruchu aż do upływu 76go roku okresu koncesyjnego gwarancję czystego dochodu rocznego w tej wysokości, jakiej wymagać będzie zabezpieczenie oprocentowania po cztery od stópi amortyzacji pożyczki pierwszeństwa, celem zgromadzenia kapitału zaciągnąć i w przeciągu powyższego okresu umorzyć się mającej, a to w taki sposób, że gdyby czysty dochód roczny nie dorównywał sumie zagwarantowanej, część niedostającą dopłaci rząd.

Wspomnianą pożyczkę pierwszeństwa zaciągnąć jednak wolno tylko do tej, przez rząd w swoim czasie oznaczyć się mającej imiennej wysokości, której wymagać będzie uzyskanie sumy 12,040.000 K w gotówce.

§ 3.

Z czystego rocznego dochodu, w §ie 2 zagwarantowanego, obracać należy na umorzenie pożyczki pierwszeństwa, która ma być zaciągnięta, taką kwotę, jaka wypadnie według planu amortyzacyjnego, przez rząd zatwierzonego.

§ 4.

Dodatek, który rząd ma opłacić z tytułu przyjęcia gwarancji, wypłacany będzie po sprawdzeniu przedłożonego ze wszystkimi dowodami rachunku rocznego a to najpóźniej w trzy miesiące po jego przedłożeniu.

Jednakże na opłatę umówionych odsetek od pożyczki, tudzież na umarzanie pożyczki stosownie do planu w oznaczonych terminach płatności, skarb państwa wypłacać będzie już i przed tym terminem — w miarę potrzeby, sprawdzonej na podstawie preliminarza przychodów i z zastrzeżeniem ostatecznego obliczenia się na podstawie rachunku rocznego — kwoty częściowe, jeżeli koncesyjaryusze tego zażądają na sześć tygodni przed terminem płatności.

Gdyby po ostatecznym ustaleniu rachunku rocznego — który przedłożyć należy ile możliwości w przeciągu trzech miesięcy po upływie roku administracyjnego — pokazało się, że zaliczki wymierzono za wysoko, winni koncesyjaryusze bezzwłocznie zwrócić otrzymaną nadwyżkę.

Z roszczeniem prawa do dopłaty ze strony państwa zgłaszać się należy najpóźniej w przeciągu roku po upływie dotyczącego roku administracyjnego, gdyż w przeciwnym razie prawo to gaśnie.

§ 5.

Kwotę, którą rząd zapłaci wskutek przyjęcia gwarancji, uważać należy tylko za zaliczkę, podlegającą oprocentowaniu po cztery od stópi rocznie.

Gdy czysty dochód kolei przewyższa zagwarantowaną sumę roczną, dotyczącą nadwyżka odutowana być ma bezzwłocznie rządowi na spłacenie udzielonej zaliczki wraz z odsetkami aż do całkowitego jej umorzenia.

W przypadku tym ma zaspokojenie płatnych odsetek pierwszeństwo przed zwrotem zaliczek.

Pretensje państwa z tytułu zaliczek lub odsetek — nie zapłaconych jeszcze w chwili, gdy koncesja zgaśnie lub gdy kolej zostanie wykupiona — zaspokojone będą z pozostałego jeszcze majątku przedsiębiorstwa, do którego w szczególności zalicza się także wynagrodzenie, które ma być zapłacone tytułem wykupna kolei (§ 17).

§ 6.

Koszta notowania obligów na giełdach krajowych i zagranicznych, opłaty stemplowe od kuponów jakież podatki, które po upływie wolności podatkowej przedsiębiorstwo ma opłacać, wolno umieszczać w rachunku ruchu jako pożyczę wydatkową.

Toż samo odnosi się do dodatków za zawiadowstwo, przypadających od zaciągniętej pożyczki pierwszeństwa, jakież do podatków i należyści, któreby miały być zwracane instytucji finansowej, udzielającej pożyczki.

Od dopłat państwa nie opłaca przedsiębiorstwo żadnego podatku.

§ 7.

Budowę koncesyjowanych kolei należy skończyć najpóźniej w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia dzisiejszego. Gotowe kolejy oddać należy bezzwłocznie na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy jakież wykonania i urządzenia kolei zgodnie z koncesją, mają koncesyjaryusze na żądanie rządu złożyć stosowną kaucję w papierach wartościowych, nadających się do lokacji pieniędzy sierocich.

W razie niedotrzymania powyższych zobowiązań z winy koncesyjaryuszy, kaucja ta uznana być może za przepadłą.

§ 8.

Do wybudowania koncesyjowanej kolei nadaje się koncesyjaryuszom prawo wywieszania podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież same prawo nadane będzie koncesyjnym uszom co do wybudowania wszelkich kolej podjazdowych, których budowę rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebną.

§ 9.

Pod względem budowy koncesyjowanej kolei i ruchu na niej zastosować się winni koncesyjnym uszom do osnowy tego dokumentu koncesyjnego, do warunków koncesyjnych, ustanowionych przez Ministerstwo kolej żelaznych, do innych zarządzeń, jakie w tym względzie będą wydane jakież do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, w szczególności do ustawy o koncesyach na kolej żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238., i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852, wreszcie do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane.

Pod względem ruchu będzie można odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w regulaminie ruchu kolej żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o tyle, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu na koncesyjowanej kolej a w szczególności ze względu na zmniejszoną jej eliżość Ministerstwo kolej żelaznych uzna to za dopuszczalne; trzymać się w takim razie należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolej żelaznych.

§ 10.

Budowa koncesyjowanej kolej wykonana być ma podług zarządzeń, jakie w tej mierze wyda c. k. Ministerstwo kolej żelaznych, pod bezpośrednim kierunkiem i nadzorem tego Ministerstwa względnie urzędu, który ono do tego wydeleguje.

Budowa i dostawy powierzane być mają na podstawie szczegółowego projektu i kosztorysu, ułożonego przy odpowiednim wpływie organów państewnych a to z bezpośrednim współdziałaniem rządu i ile możliwości według warunków, stosowanych zwyczaj przy budowie kolej państewnych.

Roboty budowlane powierzyć należy oddziennie od gromadzenia kapitału.

§ 11.

Dla dokonania koncesyjowanego przedsiębiorstwa kolejowego nadaje się koncesyjnym prawo utworzenia — za osobnym zezwoleniem rządu i pod ustalonimi przezeń warunkami — odrębnej spółki akcyjnej, która wchodzi we wszelkie prawa i obowiązki koncesyjnymszy.

Koncesyjnymsze mają prawo zaciągnąć pod warunkami przez rząd ustalonimi pożyczkę pierwoszeństwa w imieniu kwotie (§ 2.) przez rząd ustanowionej, rozłożoną na częściowe zapisy długu, oprocentowaną po cztery od sta i spłacalną w ciągu 76 lat.

Emisja tej pożyczki pierwoszeństwa nastąpić ma według zarządzeń rządu.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego, jakież imieniem, podlega zatwierdzeniu rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolej wraz z kosztami sprawienia taboru kolejowego za zezwoleniem rządu rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież kwoty, którą rząd wyznaczy na zakupno zapasów materialów i dotacji kasowych, łącznie z odsetkami interkalarnimi i ratami amortyzacyjnymi w ciągu budowy rzeczywiście zapłaconemi. Tudzież ze stratą na kursie przy gromadzeniu kapitału rzeczywiście poniesioną — żadnych wydatków dalszych jakiegobądź rodzaju liczyć nie wolno.

Gdyby po z pełnem wyczerpaniu pierwszego kapitału zakładowego jeszcze jakieś nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, mogą być koszta przez to poniesione doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli rząd zgodził się na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu a koszta należycie będą wykazane.

Statuty spółki tudzież formularze wydać się mających obligaci pierwoszeństwa i akcyi zakładowych podlegają zatwierdzeniu rządu.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacji przez rząd zatwierzonego.

§ 12.

Transporty wojskowe uskutecznianie być muszą po zniżonych cenach taryfowych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze, jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych, każdoraznie obowiązywać będą na austriackich kolejach państewnych.

Postanowienia te stosują się także do obrony krajowej i do pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do tyrolskich strzelców krajowych i do żandarmeryi a to nietylko w podróżach na kosz skarbu państwa, lecz także do podróży służbowych na ewiczenia wojskowe i zebrania kontrolne, odbywanych własnym koszlem.

Koncesyonarzyści obowiązani są przystąpić do zawartej przez austriackie spółki kolejowe umowy co do zakupna i utrzymywania w pogotowiu środków do uskutczniania transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem służbą i taborem w razie przewożenia większych transportów wojskowych, dalej zastosować się do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny — jakie będą kiedykolwiek obowiązywały — jakoleż przystąpić do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożenie chorych i rannych, która weszła w wykonanie z dniem 1. czerwca 1871.

Każdoczesny przepis, tyczący się transportów wojskowych na kolejach żelaznych, tudzież każdoczesne przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, nabywają dla koncesyonarzy mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na koncesjonowanej kolei. Przepisy rzeczonego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i nie będą ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, staną się dla koncesyonarzy obowiązującymi wtedy, gdy im urzędowicie podane zostaną do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonarzyzach tylko o tyle, o ile dopełnienie ich będzie możliwe na tej kolei jako drugorzędnej a wskutek tego zbudowanej i urządzonej z dozwolonemi ułatwieniami.

Koncesyonarzyści obowiązani są przy obsadzaniu posad mieć względ na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajobrazowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§ 13.

Do przewozu korpusów straży cywilnej (straży bezpieczeństwa, straży skarbowej itp.) stosować należy w analogiczny sposób zniżone ceny taryfowe, jakie obowiązują co do transportów wojskowych.

§ 14.

Ruch na kolei, będącej przedmiotem tego dokumentu koncesyjnego, utrzymywać będzie przez cały okres koncesyjny państwo na rachunek koncesyonarzy, za co koncesyonarzyści obowiązani będą zwracać zarządowi kolei państwowych koszta z powodu tego utrzymywania ruchu rzeczywiście poniesione lub według okoliczności ryczałtowo oznaczone. Warunki utrzymywania tego ruchu unormuje kontrakt, który rząd zawrze w tym względzie z koncesyonarzyzami.

Dopóki kolej będzie istotnie korzystała z gwarancji państwa lub dopóki zaliczki z tytułu gwa-

rancyi wypłacone, nie będą państwu zwrócone, będzie rząd miał prawo wydawania według własnego uznania postanowień co do urządzeń ruchu, co do ustanawiania taryf dla przewozu osób i towarów, klasyfikacji towarów i wszelkich warunków pobocznych, tyczących się przewozu towarów tudzież świadczeń przedsiębiorstwa kolejowego na rzecz niektórych gałęzi służby publicznej, w szczególności na rzecz zarządu pocztowego i państwowego zakładu telegrafów, przyczem będzie miał wzgląd na każdocześnie istniejące wymogi obrotu.

§ 15.

Koncesyonarzyści obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami, podanymi w artykule XII. ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895, dozwolić rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do przewozu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości mającymi powstać, na których państwo ruch utrzymuje i to w taki sposób, by rząd mógł z prawem dowolnego ustanawiania taryf przeprowadzać lub kazać przeprowadzać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy współużywaną koleją lub jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§ 16.

Okres koncesji łącznie z ochroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9, lit. b) ustawy o koncesjach na kolej żelazne, oznacza się na lat 90, licząc od dnia dzisiejszego a gaśnie ona po upływie tego czasu.

Rząd może uznać koncesję za zgasłą także przed upływem rzeczonego czasu, gdyby określonych w §ie 7 zobowiązań co do skończenia budowy tudzież otwarcia ruchu nie dopełniono wskutek takiego przewinienia koncesyonarzy — które w myśl §u 11 ustawy o koncesjach na kolej żelazne nie dałoby się usprawiedliwić.

§ 17.

Rząd zastrzega sobie prawo wykupienia koncesjonowanej kolei po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu w każdym czasie pod następującymi warunkami:

1. W razie wykupienia kolei polegać będzie wynagrodzenie na tem, że państwo weźmie na siebie w miejsce koncesyonarzy pożyczkę pierwszeństwa, w §ie 11 oznaczoną i wszelkie inne pożyczki hipoteczne, jakieby koncesyonarzy w celu pokrycia policjalnych kosztów budowy za zezwoleniem rządu zaciągnęli, w kwotach, które w chwili wykupna jeszcze zalegają a nadto zapłaci

kwołę, odpowiadającą wysokości kapitału akcyjnego w chwili wykupna jeszcze zalegającego, gotówką lub obligacjami dłużu państwa.

Obligacje dłużu państwa liczone będą w takim razie po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje dłużu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

2. Przez wykupienie kolei i od dnia tego wykupienia przechodzi na państwo za wypłatą wynagrodzenia pod l. 1 przepisanego, bez dalszej zapłaty, własność, wolna od ciężarów, względnie obciążona tylko zalegającą jeszcze resztą pożyczek, za zezwoleniem rządu zaciągniętych i używanie koncesjonowanej kolei ze wszystkimi do niej należącemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów i zapasy kasowe, ewentualnie własnością koncesjonariuszy będące kolejce podjazdowe i uboczne przedsiębiorstwa jakież rezerwowe kapitały ruchu i rezerwy utworzone z kapitału zakładowego, o ileby te ostatnie z zezwoleniem rządu nie były już stosownie do swego przeznaczenia użyte.

3. Uchwała rządu, tycząca się wykonania państwowego prawa wykupna, które nastąpić może tylko z początkiem roku kalendarzowego, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu w formie deklaracji rządu najpóźniej do 31. października bezpośrednio poprzedzającego roku.

Deklaracja ta obejmować będzie następujące szczegóły:

- a) termin, od którego wykupno następuje;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem wykupna i inne przedmioty majątkowe, które bądź jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź jako zaspokojenie pretensji państwa z tytułu gwarancyi lub z jakichkolwiek innych tytułów prawnych przejść mają na państwo;
- c) kwotę ceny wykupna (l. 1), którą państwo zapłacić ma przedsiębiorstwu kolejowemu, ewentualnie z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania tymczasowo obliczoną, z oznaczeniem terminu i miejsca płatności.

4. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia — jednocześnie z doręczeniem deklaracji, tyczącej się wykupna — osobnego komisarza do czuwania nad tem, żeby stan majątku, począwszy od tej chwili, nie został na szkodę państwa zmieniony.

Od chwili deklaracji, tyczącej się wykupna, wymaga wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości, w niej wymienionych, pozwolenia tego osobnego komisarza.

To samo odnosi się do przyjmowania wszelkich nowych zobowiązań, które albo przekraczają zakres zwyczajnego toku interesów albo powodują trwałe obciążenie.

5. Koncesjonariusze obowiązani są mieć o to staranie, aby rząd mógł w dniu, na wykupienie wyznaczonym objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku w deklaracji wykupna wymienione.

Gdyby koncesjonariusze nie uczynili zadość temu zobowiązaniu, będzie rząd miał prawo nawet bez zezwolenia koncesjonariuszy i bez sądowej interwencji objąć w fizyczne posiadanie przedmioty majątku powyżej oznaczone.

Począwszy od chwili wykupienia, odbywać się będzie ruch na wykupionej kolei na rachunek państwa; przeto od tej chwili przypadają wszelkie dochody ruchu na korzyść państwa, na koszt jego zaś wszelkie wydatki ruchu.

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku po chwilę wykupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, które natomiast odpowiadając ma samo za wszelkie należności obrachunkowe i za wszelkie inne długi, pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

6. Rząd zastrzega sobie prawo za hipotekowania na podstawie deklaracji wykupna (l. 3), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych wskutek wykupienia na państwo przechodzących.

Koncesjonariusze obowiązani są oddać rządowi na jego żądanie do dyspozycji wszelkie dokumenty prawne, jakichby od nich jeszcze do tego celu potrzebował.

§ 18.

Gdy koncesya zgaśnie i od dnia zgaśnięcia przechodzi na państwo bez wynagrodzenia wolna od ciężarów własność i używanie koncesjonowanej kolei i wszystkich ruchomych i nieruchomości przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów i zapasy kasowe, kolejce podjazdowe i przedsiębiorstwa poboczne, gdyby je koncesjonariusze posiadali, jakież rezerwowe kapitały ruchu i rezerwy utworzone z kapitału zakładowego, w rozmiarze określonym w § 17., l. 2.

Tak wtedy, gdy koncesya zgaśnie, jak i w razie wykupienia kolei (§ 17.) zatrzymują koncesjonariusze na własność fundusz rezerwowy, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i ewentualnie

aktywa obrachunkowe, ludzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniezione lub nabycie, do których zbudowania lub nabycia rząd upoważnił koncesjonariuszy z tym wyraźnym dodatkiem, że one nie mają stanowić przynależności kolej.

§ 19.

Komisarz przez rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach rady zawiadowczej lub innej reprezentacji, przedstawiającej zarząd spółki jakoleż na walnych zgromadzeniach, ile razy uzna to za stosowne i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe dla publicznego dobra i finansowego interesu skarbu państwa, dającego gwarancję; w przypadku jednak takim winien komisarz przedstawić rzecz natychmiast c. k. Ministerstwu kolej żelaznych do decyzji, która wydana być ma bezzwłocznie z mocą spółkę wiążącą.

§ 20.

Nadto zastrzega sobie rząd prawo tej treści, że gdyby, mimo poprzedniego ostrzeczenia, dopu-

szczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania jednego z obowiązków, przepisanych dokumentem koncesyjnym, warunkami koncesji lub ustawami, będzie temu zapobiegał środkami, odpowiadającymi ustawom a nadto według okoliczności uzna koncesję za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego, na który nadaną została.

Derschatta wkr.

Sprostowanie.

W ogłoszeniu w części LXXV. Dziennika ustaw państwa z dnia 23. lipca 1907 pod Nrem 167. rozporządzeniu Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 20. lipca 1907, ma być wstępnie zamiast „W wykonaniu §u 7. ustawy z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5. z r. 1907“, umieszczone: „W wykonaniu §u 7. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z r. 1907“.